

Türkiye'nin NATO nezdindeki Büyükelçisi Osman Olcay'ın Montrö konusunda Gazetemize demeci

Boğazlardan son 3 yılda 723 adet Rus savaş gemisi geçti

Boğazlar konusunda sosyalist Sovyetler Birliği ne diyordu? Bugünkü emperyalist Rusya ne diyor?

5. SAYFAMIZDA

Kontrgerilla yayınıımız devam ediyor

Bir MIT yetkilisi, sorgulama yöntemlerini anlatıyor:

"BÜTÜN SORGULAMA YÖNTEMLERİNDE ŞİDDET UYGULANIR"

- "Sorgulamada sanıkların morali durumu tayin edicidir. Ürkümüş veya morali bozuk sanık çok az direnir"
- "Kararlı bir sanık için 'monotonluk' metodu, ürkek sanık için 'direkt metod', hayal kırıklığına uğramış sanık için 'direnmenin boşuna olduğuna inandırma' metodu, küstah bir sanık için 'kayıt ve dosya usulü' uygulanır"
- "Sorgulamalarda sanığı bağlı bulunduğu gruptan koparmaya yönelik bir taktik izlenir"

IMF dayattı, Ecevit-Tunç anlaştı Ücretler donduruldu

- Ecevit, ücret dondurma girişimlerini yalanlayarak, amaçlarının "ücret dengesizliğini gidermek" olduğunu iddia etti
- Hükümet, ücret kısıtlamalarını, yönetime katılma vaatleriyle örtbas etmeye çalışıyor

Yazısı 5. sayfada

Izmir Inciraltı Yurtlarında provokasyon tezgahlanıyor

- Uluslararası Liseliler Müsabakasına katılan 16 ülkenin sporcularının kaldığı yurttan provokatörler cirit atıyor

İZMİR (ÖZEL) - İzmir'de düzenlenen uluslararası liseliler müsabakasına katılan 16 ülkenin sporcularının kaldığı yurttan provokatörler cirit atıyor.

Gymnastide müsabakalarına katılanlar, 16 ülkeden gelen gençlerin misafiri olduğu İzmir Inciraltı Yurtlarında tam bir provokasyon ortamı var. 10 blokta oturan yurtluların 3 blokunda öğrenciler, diğer bloklarda ise misafir sporcular kalıyor.

Devrimci Yol taraftarlarının yurda hakim olmak için devrimcilere ve öğrencilere baskı yapıyor.

(Devamı Sa. 7, Sü. 5'de)

İZMİR (ÖZEL) - İzmir'de düzenlenen uluslararası liseliler müsabakasına katılan 16 ülkenin sporcularının kaldığı yurttan provokatörler cirit atıyor.

Gymnastide müsabakalarına katılanlar, 16 ülkeden gelen gençlerin misafiri olduğu İzmir Inciraltı Yurtlarında tam bir provokasyon ortamı var. 10 blokta oturan yurtluların 3 blokunda öğrenciler, diğer bloklarda ise misafir sporcular kalıyor.

Devrimci Yol taraftarlarının yurda hakim olmak için devrimcilere ve öğrencilere baskı yapıyor.

(Devamı Sa. 7, Sü. 5'de)

İZMİR (ÖZEL) - İzmir'de düzenlenen uluslararası liseliler müsabakasına katılan 16 ülkenin sporcularının kaldığı yurttan provokatörler cirit atıyor.

Gymnastide müsabakalarına katılanlar, 16 ülkeden gelen gençlerin misafiri olduğu İzmir Inciraltı Yurtlarında tam bir provokasyon ortamı var. 10 blokta oturan yurtluların 3 blokunda öğrenciler, diğer bloklarda ise misafir sporcular kalıyor.

Devrimci Yol taraftarlarının yurda hakim olmak için devrimcilere ve öğrencilere baskı yapıyor.

(Devamı Sa. 7, Sü. 5'de)

İZMİR (ÖZEL) - İzmir'de düzenlenen uluslararası liseliler müsabakasına katılan 16 ülkenin sporcularının kaldığı yurttan provokatörler cirit atıyor.

Gymnastide müsabakalarına katılanlar, 16 ülkeden gelen gençlerin misafiri olduğu İzmir Inciraltı Yurtlarında tam bir provokasyon ortamı var. 10 blokta oturan yurtluların 3 blokunda öğrenciler, diğer bloklarda ise misafir sporcular kalıyor.

Devrimci Yol taraftarlarının yurda hakim olmak için devrimcilere ve öğrencilere baskı yapıyor.

(Devamı Sa. 7, Sü. 5'de)

İZMİR (ÖZEL) - İzmir'de düzenlenen uluslararası liseliler müsabakasına katılan 16 ülkenin sporcularının kaldığı yurttan provokatörler cirit atıyor.

Gymnastide müsabakalarına katılanlar, 16 ülkeden gelen gençlerin misafiri olduğu İzmir Inciraltı Yurtlarında tam bir provokasyon ortamı var. 10 blokta oturan yurtluların 3 blokunda öğrenciler, diğer bloklarda ise misafir sporcular kalıyor.

Devrimci Yol taraftarlarının yurda hakim olmak için devrimcilere ve öğrencilere baskı yapıyor.

(Devamı Sa. 7, Sü. 5'de)

Yayınımız susturulmak isteniyor

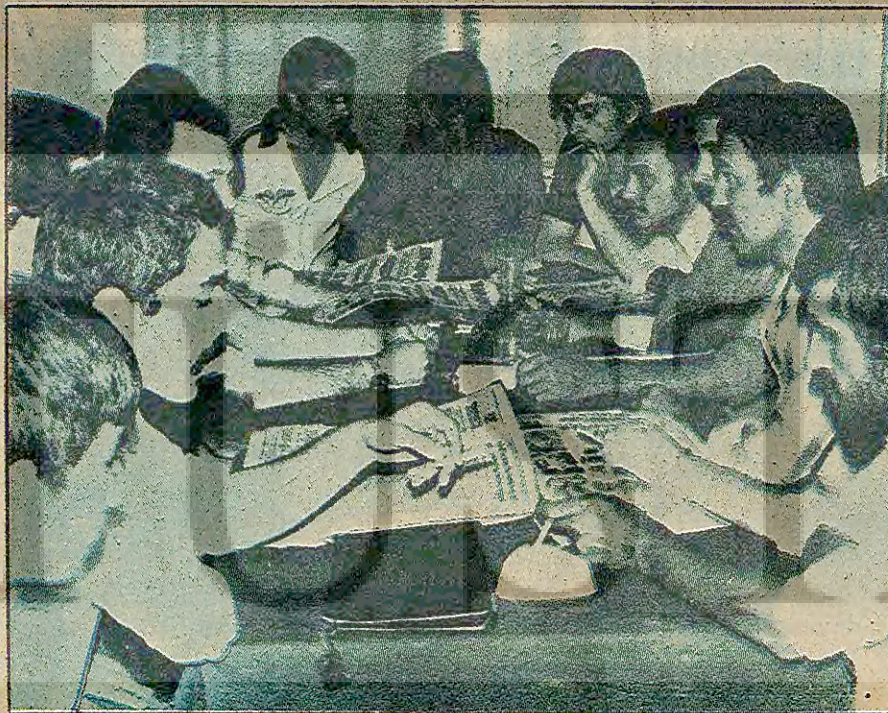
Kağıt tahsisimiz yarı yarıya kesildi

• SEKA'nın 7250 liraya sattığı bobin gazete kağıdının tonu karaborsada 18 bin lira • SEKA Yönetim Kurulunun aldığı kararla gazetelere dağıtım şirketlerinin bildirdiği fiili satışın yüzde 20'si kadar fazla kağıt veriliyor • Kağıt tasarrufu gerekçesiyle bu karar alınırken, bazı gazeteler 20 sayfa çıkmaya devam ediyor • Alınan karar kağıt karaborsasını kızdırdı karar sadece orta boy gazeteleri etkiliyor

SEKA Yönetim Kurulunun aldığı kararla kağıt tahsisimiz yarı yarıya düşürülerek yayınıımız susturulmak isteniyor. SEKA Yönetim Kurulu 1 ay kadar önce yaptığı bir toplantıda Basın İlan Kurumunun eski Genel Müdürlerinden Yönetim Kurulu üyesi Sabahattin Seleğin önerisini benimseyerek gazetelere fiili satışların yüzde 20 fazlasıyla kağıt tahsis edileceğini kararlaştırdı.

SEKA Yönetim Kurulu Türkiye'de halen bir kağıt sıkıntısının sürdüğünü belirtirken kağıt tasarrufu amacıyla bu kararı aldığını bildirirken büyük gazeteler ne hafta sonunda verdikleri ilavelerinden ne de gazino ilanlarıyla dolu sayfalarından hiç bir kesinti yapmıyorlar. Büyük gazeteler, büyük kısmı

(Devamı Sa. 7, Sü. 3'de)

Çeşitli kuruluşlar düzenledikleri basın toplantısında POL-DER'in mücadelesini desteklediklerini açıkladılar. (Fotoğraf: AYDINLIK)

40 kuruluş halkı POL-DER ile dayanışmaya çağırıyor

İSTANBUL (ÖZEL) - Önceki gün Danıştay Kararı ile açılan POL-DER'in açılmasıyla ilgili olarak bir basın toplantısı düzenleyen 40 kuruluş yaptıkları açıklamada POL-DER'in açılmasını demokratik güçlerin zaferi olarak nitelendirdiler.

Ayrıca işlerine son verilen 28 POL-DER üyesi için halkı dayanışmaya çağırıyorlar. Açıklamada şunlar belirtildi:

"Her bir yasal gereksinim olmadan açığa alınan 28 POL-DER üyesi ile dayanışmak, POL-DER ve üyeleri üzerinde ki baskılara karşı çıkmak bir ifadedir. Biz 40 demokratik kuruluş olarak dayanışmamızın simgesi topladığımız 8000 TL'yi POL-DER Şube Başkanı Kazım Bilir adına T. Emiye Kredi Bankası Beşiktaş Şubesi 10633 No'lu hesaba yatırıyoruz ve kamuoyunu bu numaralı hesaba katkıda bulunmaya çağırıyoruz."

Vatandaşın POL-DER konusuna ilişkin görüşleri ARMAĞAN ANAR

POL-DER'in kapatılmasına karşı POL-DER'in Danıştay'da dava açan vekilleri Türkiye Barolar Birliği Başkanı Faruk Erem, İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın, Ankara Barosu Başkanı Teoman Evren, Ankara Barosu avukatlarından Doğan Taner ve Çağdaş Hukukçular Derneği yöneticisi Halit Çelenk hazırladıkları dava dilekçesinde konu hakkında aydınlatıcı bilgi verdiler. Dilekçede belirtildiğine göre, polis Ankara Valiliğinin onayına dayanarak POL-DER'in faaliyetine son vermiştir. Dernek Başkanı buna karşı Ankara Valiliğine müracaat ederek yasalara Anayasanın gereği olarak faaliyetten alıkoymaya ilişkin karar gerektirsinin bir suretini istemiştir. Davalı İdare (Valilik), gerekçeli onay ve bu hususta elde edilen dokümanların Ankara Cumhuriyet Savcılığına intikal ettireceğini bildirmiştir.

Aydınlık'a yapılan baskılara karşı tepkiler devam ediyor

- Teksif Sendikası Marmara ve Bakırköy şube yöneticileri Gazetemize "geçmiş olsun" dediler

"Resmî Belgelerle Kontrgerilla" yayınıımız üzerine Jandarma Genel Komutanının girişimi üzerine polisler gazetemizi basması ve ertesi günün pıkkı kartonlarına elko-yarak götürmesine karşı yurtdışında ve yurtdışında tepkiler sürüyor.

BAUER Savın AYDINLIK yöneticileri! Özel Harp Dairesi ko-nusundaki yayınıımızla ilgili olarak sizleri hem cesaretiniz hem de ka-ceranızla (Devamı Sa. 7, Sü. 5'de).

AET İLE DİŞ TİCARETİN DENGELENMESİNİ İSTİYORUZ

ANKARA (ÖZEL) - Uzun süredir donmuş bulunan Türkiye AET ilişkilerini canlandırmak için Ankara'da temalar yapan AET Türkiye masası şefi Charles Caporale başkanlığındaki üç kişilik AET heyeti dün Türkiye'ye den ayıldı.

Türkiye ile ilişkilerin canlandırılması için önerileri dinleyen Caporale heyeti, Ankara'daki temalarının sonucunu bir rapor halinde AET'nin yürütme organı Avrupa Komisyonuna iletecek. Burada yapılacak çalışmalar sonucunda AET'nin karşı önerileri hazırlanacak daha sonra taraflar öneriler üzerinde görüşmelere başlayacaklar.

Türkiye'nin önerileri büyük ölçüde toplulukta dış ticaretin dengelenmesini, Türkiye'nin ihracat mallarına AET pazarında güçlü rekabetsizliğini amaçlıyor. Türkiye bu ihracat alanının sağlanmasını bir vandan dış ticaret açılımı aza-tılabileceğini, bir yandan da döviz sıkıntısının hafifletilebileceğini görüyor.

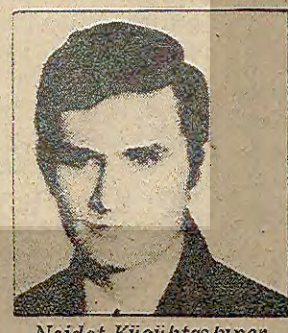
(Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

MEM-DER İzmir Şubesi Başkanı Nergis Ovacık (Savran):

"Bana işkence yapanlar Nejdet Küçüktaşkır ve Ümit Erdal'dı"

Nergis Ovacık kendisine işkence yapan MIT elemanlarının cezalandırılmasını istedi

Nejdet Küçüktaşkır

Ümit Erdal

- Faik Tütün'ün Erenköy'deki köşkünde, işkenceciler "Burası Genelkurmay'a bağlı bir Kontrgerilla üssüdür" diyorlardı
- Ümit Erdal halen Emniyet Genel Müdürlüğü Kapı Karakolunda Şube Müdürü

İZMİR (ÖZEL)

Gazetemize bir açıklamada bulunan Mem-Der İzmir Şubesi Başkanı Nergis Ovacık (Savran) 12 Mart döneminde kendisine işkence yapan şahısların Nejdet Küçüktaşkır ve halen Emniyet Genel Müdürlüğü, Kapı Karakolu Şube Müdürü olan Ümit Erdal olduğunu açıkladı. Gazetemiz dünki sayısında Avukat Nejdet Küçüktaşkır'ın bir MIT sorgulama ekibinin başı durumunda olduğunu ortaya koymuştu. Nergis Ovacık (Savran) Nejdet Küçüktaşkır ile ilgili olarak şunları belirtti:

"19 Nisan 1972 tarihinde yakalandım. Gözlerim bağlı olduğu halde, Faik Tütün'ün Erenköy'deki işkencehanesine götürüldüm. Sorgulamayı AYDINLIK'tan isimim Nejdet Küçüktaşkır olduğunu öğren-dikten sonra, Ümit Erdal, albay diye hitap ed-iş ki, sa-ah bir ve iri yan, esmer bir adam yapıtı. Ümit Erdal, beni yakalayarak Erenköy'deki köşke götü-ren ve başından itibaren sorgumu yapan kişiler, Ümit Erdal ve Nejdet Küçüktaşkır'dı. Bunlar bütün

(Devamı Sa. 7, Sü. 10'da)

Kübalı askerler, Kıbrıs'taki faaliyetlerini sürdürüyor KIBRIS MÜDAHALESİNİN 4. YILINDAYIZ

- 4 yılda dış ve iç sorunlar daha büyük boyutlara ulaştı.
- Hükümetlerin müdahaleden sonra izledikleri ABD ile Rusya arasında denge politikası, iç anarşisi görülmemiş düzeye yükseltti
- Hükümet "Kıbrıs" politikasını yumuşatmaya hazırlanıyor
- Sovyetler'in Ecevit'in "Rusya bizi destekliyor" sözlerini "Pravda" yolu ile yalanlaması, Dışişleri çevrelerinde şaşkınlık yaratmadı
- Özel Harp Dairesine (Kontrgerilla) bağlı özel şubenin Kıbrıs'ta Bayraktarlık yoluyla Kıbrıs Türk toplumunun iç işlerine karışıyor
- Kıbrıs Türkleri huzursuz

YORUM

Artık gerçekleri görtün

Kıbrıs işgalinin 4. yıldönümü resmi törenlerle kutlanıyor. Devlet adamlarımız birbirlerine övgü dolu mesajlar gönderiyorlar. Yine de, ne kadar bayram havası yaratılmaya çalışılsın, 20 Temmuz'un kutlanacak bir yarı olmayacağı, özellikle içinde yaşadığımız bu dönemde, daha da belirgin bir şekilde kendini hissettiriyor.

Kıbrıs sorunu bugün bir kövüğüme noktasına ulaştı. Türkiye hükümeti işgal macerasından sonra, bir süre önce ikinci bir maceraya, bağımsız Kıbrıs Türk Devleti ilan etme macerasına girişme eğilimi göstermişti. Bu fiili tak-simin, resmi hale getirmesi olacaktı. Ancak şimdi Türkiye hükümeti bu maceradan vazge-çerek daha tavizkâr bir politika izleme eğil-iminde gözüküyor. ABD ise Kıbrıs sorunu-ambargo sorunuyla birlikte alıyor, ambargo-yu kaldırmak için, Türkiye'nin Kıbrıs'ta daha fazla taviz vermesini istiyor. Ve bu arada to-pulumlararası görüşmelerin bir türlü başlamıyor, iki toplum oturup kendi sorunlarını bir türlü konuşmuyor. Kıbrıs sorununun bugün ulaştığı kövüğüme durumundan en çok mem-nuniyet duyan da Sovyetler Birliği. Kıbrıs so-runu çözümünü kaldıkça Ege ve Akdeniz'de nüfuzunu daha fazla artırtabileceğini, Tür-kiye ve Yunanistan'ın kendisine dayanmak zo-runda kalacağını gören Sovyetler, görünüşte na-oza göre şerbet verirken, gerçekte kah

(Devamı Sa. 7, Sü. 9'da)

Kanun kaçağı yakalama bahanesiyle

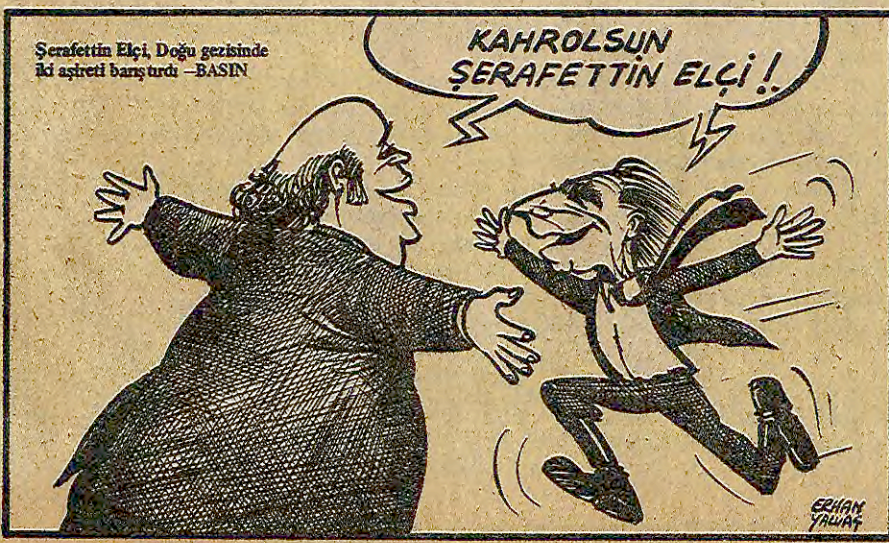
Urfa köylerinde jandarma geniş aramalar yapıyor

- Aşiret kavgasını bahane eden jandarma ateş açtı. 1 ölü, 6 yaralı var

THY'de grev bu sabah Ankara'da başlıyor

İSTANBUL (ÖZEL) - THY'de Türk-İş'e bağlı Hava-İş Sendikası sürdürdüğü toplu sözleşme görüşmelerinde an-laşmaya varılmaması üzerine, sendika Yönetim Kurulu bu sabahın itibarıyla Ankara'da grev uygulamasına geçilmesini kararlaştırdı. Grev uygulamasının THY'ye ait 53 işyerinde kade-

(Devamı Sa. 7, Sü. 9'da)

KAHROLSUN ŞERAFETTİN ELÇİ!

Serafettin Elçi, Doğu gezisinde iki aşireti barıştırdı -BASIN

Çocuğu güzellemeye çağrı (1)

— Sosyal güvenlik gerçeği —

Anayasa Madde 48: Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Bu hakkı sağlamak için, sosyal sigortalar ve sosyal yardım teşkilatı kurmak ve kurdukları, devletin ödevlerindedir...

Anayasamız, sosyal hukuk devletin gereği olarak, iktisadi ve sosyal yaşamın düzenlenmesi ve sosyal güvenlik hakkından her vatandaşın yararlanmasını sağlamak üzere, sosyal güvenlik kuruluşlarının kurulmasını, devlete ödev olarak vermiştir. Bu anayasa sistemine göre, ulusal kaynaklarla öncül bir planlama çerçevesi içinde, sosyal devlet, başka bir deyimle, sosyal refah devleti; çalışan ve çalışmayan tüm yurttaşlara belirli bir yaşam seviyesini sağlamakla sorumludur. Bu ayrıca, milletlerarası insan hakları standardının da bir gereğidir. Böylece ulaşmış bulduğumuz anayasa sistemi, yalnızca özgürlüğü gerçekleştirmeyi yetersiz bulur. Bunun yerine salt refah da olmaz, sisteme göre. Özgürlük ve refahi birarada gerçekleştirmeyi modern demokratik sosyal devletin bir gereği olarak benimser. Anayasamızın 48. maddesinde yer alan sosyal güvenlik haklarının sosyal sigorta yönünden gerçekleştirilmiş olmasına karşılık, sosyal yardımları vatandaş için hak, devlet için ödev halinde düzenleyecek mevzuat, henüz tasarı safhasındadır.

Kişinin kendi kendine yeterli hale gelmesi, tüketici durumdan çıkıp, üretici duruma geçmesi ve sağlıklı bir toplum yaratılması, ancak, devlete düzenlenecek sosyal hizmet programları ile gerçekleştirilebilir. Yurdumuzda günlük bir şekilde, resmi ve gönüllü kuruluşlarca yürütülen sosyal hizmetler, 1960 yılından sonra hızla bir gelişim göstermiştir. Devletin sorumluluğu olan sosyal hizmetin düzenli bir biçimde gerçekleştirilmesi amacıyla devlet politikada esas olmak üzere, 1961 anayasamız, vazgeçilmez bazı esaslar getirmiştir.

Sosyal Hizmetler, kişi, grup ve toplulukların ihtiyaçlarının karşılanarak, kendi kendilerine yeterli hale gelmeleri, toplumun daha iyi bir yaşama düzeyine erişmesi ve kişilerin sosyo-ekonomik kalkınmaya modern anlamda katılabilmesi için yapılan hizmetlerdir. Özellikle yurdumuz gibi geri ülkelerde sosyal hizmetlerin yeri ve önemi daha da büyüktür. Anayasamızın 48. maddesinde yer alan sosyal hizmetin çağdaş anlayış ve bilimsel uygulamalara paralel biçimde gerçekleştirilmesi...

si amacı ile, 1961 yılında 225 sayılı yasa ile Sosyal Hizmetler Genel Müdürlüğü kurulmuştur.

Görevi: Her türlü sosyal yardım ve sosyal güvenlik hizmetlerinin düzenlemek, korumaya muhtaç çocuklar ile sakatlar ve yaşlıların bakım, iyileştirilmesi, rehabilitasyon ve çalışma gücünden yoksun kimselerin sosyal güvenliğini sağlamak, mevcut geçici ya-salarla görevlerini yerine getirmeye çabala-yan Genel Müdürlük, kuruluşundan bu yana geçen 17 yıl gibi uzun bir sürede, 4845 kapasiteli 33 kurumu hizmete açmıştır. Bu kurumların ihtiyacı karşılayıp karşılamadığı, sorunların yanında sayıları milyonla ifade edilebilecek olan ihtiyaç sahipleri için, bu 4845 kapasiteli kurumların ne ifade ettiği sormaya değer.

6972 sayılı yasa gereğince, beden, ruh ve ahlak gelişmeleri tehlikede olup, ana ve babasız, ana babası belli olmayan, ana babası tarafından terk edilmiş, ihmal edilip fuhuşa dâhil edilmiş, alkolü içki ya da uyuşturucu madde kullanmaya ya da serbestçe sü-rüklenmek tehlikesine maruz bulunan 0-6 yaş arası çocuklar ile, geri zekalı çocukların bakılıp yetiştirilmesi sorumluluğu, SSBY'na verilmiştir.

Bakanlık, anayasamızın verdiği bu yetkiye dayanarak, gereksinilen kentlerden başla-mak üzere, çocuk bakım yurtları yap-mak-tadır.

Korunmaya muhtaç çocukların bakılıp yetiştirildiği yurtların sayısı 21, kapasitesi 3030 dır. Bu kurumların tam kapasite çalışmaları, benzer yeni kurumlar açılması da, patlama noktasına gelen sorunun çözümünü kolaylaştırmaz.

Hızlı kentleşme ve endüstrileşme ile ortaya çıkan yeni koşullar sonucu, ailede oluşan değişim, özellikle çalışan aile ve çocuğuna götürülen hizmetlerin geliştirilmesini, yaygınlaştırılmasını zorunlu kılmaktadır.

Bakanlık, çalışan analara kolaylık getirici kreş ve gündüz bakimevi açma seferberliğini "büyük kentler" den başlatmış, "fevkalade büyük çabalar sonucu tam üç adet kreş hizmete sunulmuş ve böylece analarımızın yükü hafiflemiştir..." "Altı yüz çocuğa hizmet veren, gerçek ihtiyaç sahiplerinden başka herkese ulaşan bu kreş hizmetleri, üretken kadma, işçi ve memur analara vardığında gerçekten "varolacaktır". Mevcutlar, olsa olsa göstermeliktir...

İnsan ömrünün uzaması, endüstrileşme ve hızlı kentleşme sonucunda aile yapısında oluşan sosyal değişim, yaşlılara götürülecek hizmetlerin geliştirilmesini öngörmektedir. Bakıma muhtaç yaşlılar için, 915 kapasiteli 7 yaşlılar huzurevi bulun-maktadır. (Konya, Eskişehir, Ankara, Adana, İstanbul, İzmir, Kütahya illerimizde)

Türlü nedenlerle oluşan sakatların, toplum içinde bağımsız yaşamayı engelleyici durumlarını rehabilite ederek, sakatların üretmeye katılması amacı ile, 2 rehabilitasyon merkezi kurulmuştur. Kapasiteleri 300'dür. Nüfus ve ihtiyaç sahibi sayısı gözönüne alınır, bu sayıların ne ifade ettiği anlaşılabilir...

HEDEFLER: Sosyal hizmetlerin kişi, grup ve toplumlara, insan onuruna yakışır bir biçimde, devletin sorumluluğu altında vatandaşlar için, halk, devlet için görev anlayışı ve felsefesine uygun olarak, bugünkünden daha kapsamlı ve yaygın olarak, yerine getirilmesi hedef alınmaktadır.

1978-1982 yılları içerisinde:
— Çocuk Bakım Yurtlarında 2375
— Kreş ve Gündüz Bakimevlerinde 1500
— Yaşlılar Huzurevlerinde 2470
— Rehabilitasyon Merkezlerinde 400 olmak üzere 6745 kapasiteli 33 kurumu aç-mayı hedeflemektedir.

Tüm bunlar da özenen hizmet için yeterli olamamaktadır. Sağlanan verim ve gelişmelere karşın, hâlâ sosyal sorunların çözülmesi ve karşılanamayan insan gereksinimlerinin karşılanması gibi ağır bir sorumluluk taşımaktadır. Yurdumuzda başlayan endüstrileşme ve kentleşme hareketleri, beraberlerinde ekonomik ve sosyal yararlar getirirken, aynı zamanda bazı sosyal sorunları da ortaya çıkarmaktadır. Gelişme süreçleri geniş çapta sosyal değişimlere sebep olmakta ve böylece toplumun kurumsal yapısı ve kültürel kalıpları etkilanmektedir. Oluşan yeni değerlerle eski değerlerin karşı karşıya gelmesi sonucunda yeni çatışmalar, sosyal gerilimler ve sosyal sorunlar ortaya çıkmaktadır.

Değişen koşullar karşısında, ülkeler anayasalarını çağdaşlığın bir gereği olarak yenilemektedirler. T.C. 1961 anayasası ile, ülkemizde devlet, sosyal hak ve ödevler konusunda daha ciddi yaklaşımlarla görev ve sorumluluk anlayışına yeni boyutlar kazandırmıştır. Artık T.C. laik ve sosyal bir hukuk devletidir. Toplum katlarında beliren ve belirecek olan sosyal sorunlar, çocuk refahı, gençlik refahı, yaşlılık refahı, kör ve sakatların rehabilitasyonu, suçlular ve ıslah hizmetleri, işçi refahı, çözümlenmek durumunda olan başlıca sorunlardır. Özellikle çocuk sorunları...

Yıllardır beklenen sosyal hizmetler kurumu yasası...

"İyi bakım, iyi yetiştirilme ve çocuğa

uygun eğitim, her yerde ilgi, sevgi ve yardım görme, her çocuğumuzun hakkıdır. Sıkıntı içinde bulunan çocuğun kurtarılması, en önce gelir..." (Türk Çocuk Hakları Temel Bildirisi)

Her çocuk korunmaya, bakım ve eğitime muhtaçtır. Ancak özel olarak ele alacağımız çocuklar, fizik, mental, duygusal ve sosyal uyumsuzluğu olabilecek olan, ya da bu uyumsuzlukların ta içinde bulunan çocuklardır.

Türkiye'de korunmaya muhtaç çocukların sorumluluklarını genelde, her ilde oluşacak olan "Muhtaç Çocukları Kuruma Birliği" üstlenmiştir. Çalışmaları başkan olarak Vali yönetir. Belediyeler, özel idareler, yasağa göre bütçelerinde belirtilen belirli oranda katkıyı vermekle yükümlüdür. Ayrıca, 0-6 yaş grubu Çocuk Bakım Yurtlarında SSBY, 7-18 yaş grubu Yetiştirme Yurt ve çocuklarından MEB sorumludur.

Yönetimin ve kaynakların birden çok oluşu, uygulamalarda birçok sorun yaratmaktadır. Belediyelerin payına düşen bütçelerinin % 11 tutarındaki katılımı payını vermekte her zaman cimri ve geç davranması, işleyiş aksatmakta, önemli zorluklara yol açmaktadır. Belediyelerin işleyişinde partizanlığın etken oluşu, bu % 11'lik payın da, kurumlara ve çocuklara aleyhine etkilenmesine yol açmaktadır. (Örneğin, güney bölgemizde, İçel ili belediyelerinden yalnızca 3 tanesi paylarına düşen % 11'lik payı Birlik Bütçesine ödemişlerdir. Diğer belediyeler, sorumsuzca tutumlarını sürdürmektedirler) Bu konuda, 6972 sayılı yasanın de-diklerini yazmaya gerek duyuyoruz, "şis olsun" diye:

Madde: 8... Bütün belediye ve özel idareler, bu kanunla verilen vazifelerini görmek üzere, her yıl bütçelerine bir önceki yıl tahsisatlarının en az % 11 nisbetinde tahsisat koymaya ve ayrılan bu yüzde birlik tahsisatı, bütçelerinin tasdikinden itibaren üç ay içerisinde bağlı bulundukları Kurumaya Muhtaç Çocukları Kuruma Birlikleri'nin bankadaki fon hesabına yatırmaya mecburdurlar. Bütçelerine bu maddede kanuni tahsisatı koymayan veya noksan koyan mahallî idarelerin bütçelerini tasdikle selahiyetli bulunan makamlar tarafından bu tahsisat resen konur veya kanuni hadde ıblag olunur.

Yönetimin çok başlı bir dev oluşunun zararları öteden beri bilinmekte olduğun-

dan, yıllar önce Sosyal Hizmetler Kurumu Yasa Tasarısı hazırlanmış, meclis gündemine alınmıştır. Çözüm bekleyen nice sorunun bu yasa ile, sifirli bir değnek bulmuşçasına hemen çözümleneceği yanlış-gısından arınmalıyız. Umutla beklenen yasanın çıkması, beraberinde yepyeni nice sorun, düzen kurulana dek yeni nice karışıklık getirebilir.

Yasa Tasarısında Sosyal Hizmetler Kurumu'nun görevi:

Maddi yoksunluk, sosyal yoksunluk içinde olup, korunmaya muhtaç, bakımı, hayata anı ve onun bakımından yoksun çocuğu olup, ruh ve bedence özürlü olup, reha-bilite hizmetlerini bekleyen rehabilitate edilemeyecek kerte de sakat ve barındırılmaya muhtaç olup, yaşlı ve yoksun olup, alkolik olup, ihtiyaç içindeki aile ve onun sosyal yardım bekleyenlerinden olup, sosyal yardım fonlarına son derece muhtaç olup, kamu ve gönüllü dernek koordinasyonu bekleyen kurumlar olup, toplumun gelenek-sel yardımlarının planlı-düzenli koordine ve iletimini, ceza ve tevkif evleri ile ıslah evleri, emniyet çocuk büroları, okullar, rehberlik merkezleri, hastaneler, ruh sağ-lığı merkezleri, işbirliğini, hizmet götürü-leceklerin doğru seçimini, tüm bu hizmetlerin belgesini olacak doğru araştırma ve incelemeleri, gelişen toplumun yeni sosyal sorunlarının yol açacağı sosyal hizmetleri bekleyen insanların beklentilerinin en doğru biçimde karşılan-masıdır.

Yasanın TBMM'deki çok uzun bekleyi-şinin verimli bir sonuçla bitmesi hizmete muhtaçların ve bu alanda çalışan-ların özlemidir...

Türkiye'de yurtlarda bakılmakta olan çocuklar, gerçek muhtaç çocuk sayısı-nın küçük bir kısmıdır. 1977 yılı verile-rine bakarsak, çocuk bakım yurdu için hedef alınan kapasitenin 4050, tesis sa-yasının 26 olduğu buna karşılık gerçek-leşen tesis sayısının 21, kapasitenin 3030 yani verimin amaçlananın % 74 ü olduğu ortaya çıkar. SSBY bünyesindeki çocuk bakım yurtlarında 1539 korunmaya muhtaç çocuğun bakılmakta oluşu, milyon-larla ifade edebileceğimiz, ülkemiz muhtaç çocuklarının bir kısmının, göstermelik bir sosyal hizmete kavuştuğunun belgesidir.

Kreş ve gündüz bakimevi gibi, toplu-sal ihtiyacın patlama noktasına ulaştığı bir alanda, 1977 yılında 1295 kapasiteli 7 tesis amaçlanmıştır, ancak 600 kapasiteli 3 tesis gerçekleştirilmiştir. Verim % 46'dır. Ba-kanlığa bağlı bakimevlerinde ise, 538-çocuğa bakılmaktadır. Bunun verim mi, yok-sa sosyal bir yara mı olduğuna en iyi yanı-tı çalışan işçi ve memur kadınlarla, onların ortada kalan çocukları verebilir. Yoksa,

parlak hedefler, istatistiklerin kör-sağır rakamları, masa başı yorumcuları değil... Kreş ve gündüz bakimevi konusunda sıkın-tınız var mı? sorusunu, üretken analarımız-za ve onların analı yetim ettikleri çocuk-larına soralım mı ey yetkililer...

Biz sosyal hizmet uzmanları deriz ki:
A) Ailenin, sosyo-ekonomik yetersiz-liği nedeniyle çocuğun beslenme, sağlık, yetiştirme ve eğitimi öncelikle gerek maddi gerek hizmet olarak, devlete sağlanmalı, gönüllü kuruluşlar da buna destek olmalı-dır.

B) Çocuğun korunması, güvenliği ve re-fahı ile ilgili hükümlerin türlü yasalarda da-ğınık halde bulunması yönünden ortaya çı-kan hizmet tekrar önlenmelidir.

C) Özel bakım isteyen çocuklar için ku-rumlar açılmalıdır.

D) Çalışan annenin çocuğu için kreş hizmetleri ivedi olarak başlatılmalı ve geliştirilmelidir.

E) Suçlu çocuklar için çocuk mahkeme-leri uygulamasına hemen geçilmelidir. On-ların yargılanma ve ıslah ve tekrar topluma kazandırılması hizmetlerine önem veril-me-lidir.

F) Herhangi bir kurumdaki çocukların aileleri ile sürekli bağlantıda olmalarına kurum bakımı olarak özen gösterilmelidir.

G) Kurum bakımından, devlet himaye-sinden habersiz yurttaşlarımız, devletin vermeye çabaladığı sosyal hizmet çalış-maları anlatılmalı, kapasitesinin % 50 al-tında çalışan kurumlar tam kapasiteyle çalışmaya,böylelikle getirilmeli, kurum bakımında önemli yeri olan gönüllü hiz-metleri ve halk katılımı sağlanmalıdır.

Bizler gerek vatandaş olarak, gerek yetkililer olarak, bu noktaları öneme-mezsek, bu olumsuz ortamda, bu vaz-geçmişliğimiz sonunda, toplumun can suyu olan çocuklarımızı, günün birinde kötü alışkanlıkları nedeniyle, kötü hu-yarlı nedenlerle suçlarken, en az onlar ka-dar, onlara bu biçimi veren düzeni, bu düzeni onlara reva görenleri de suçla-mak, sanık sandalyesine küçüküç in-sanlarımızı değil, küçük yürekli küçük akıllı büyüklerimizi oturtmalıyız.

Bunu yaparken de, önce kendimiz o çocuklara sahip çıkmalı, kendimizi onlardan sorumlu saymalıyız. Korun-maya muhtaç çocuklar diye salt yurt bakımında olanları değil, her sosyal kurumdakini ve her çocuğumuzu dü-şünmeliyiz... Doğal afet kurbanı çocuk-ları, karakol-camii kapsına, çalı-dipierine bırakılanları, analı babalı kimsesizleri... Ana babaların çocuk-larından vazgeçmelerini beklemeden bunlara yol açan koşullar çoğalma-dır...

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

Sünnet düğününde Aydınlık'a 1680 lira bağış toplandı

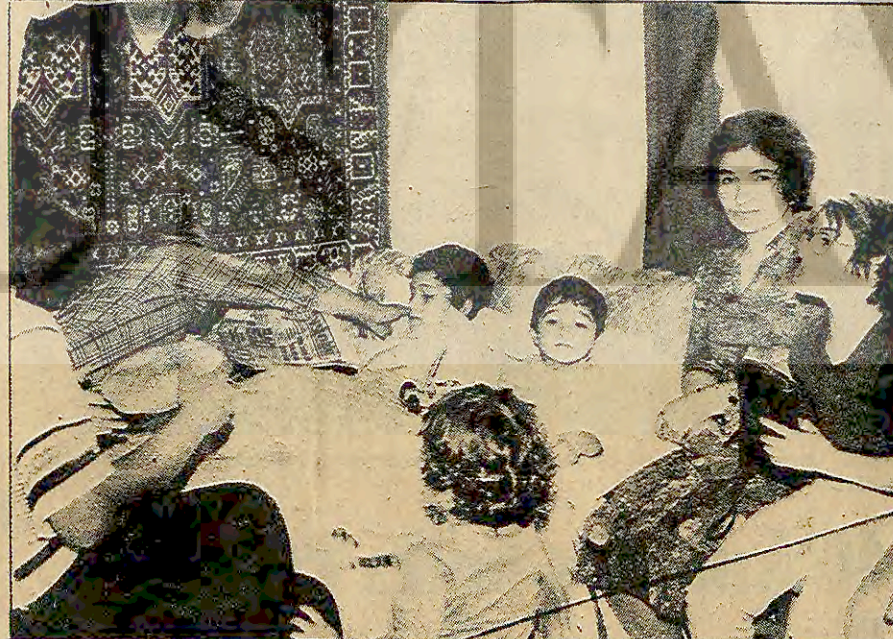
Gülşay Aldemir

Geçen gün bir telefon: "Almanya'dan yeni gel-dim: Yeğenlerimin sün-net düğünü var. Aydın-lık'ta bekleriz." diye bizi sünnet düğünlerine davet etti bir okuyucu-muz.

Sünnet düğünü Eyüp'te bir evde. Çocukların babası PTT memuru. Fa-kirin düğünü de böyle oluyor. PTT memuru na-sıl salon tutsun. Birakin salon tutmayı, nasıl sün-net kıyafeti alsın da giy-dirsın çocuklara. Komp-le bir sünnet takımı 1000 liradan başlıyor. Her be-dende 500 artıyor. 1000 desen iki çocuk için eder 2000 lira.

Cocukların babası "PTT'de çalışıyorum. Türkiye'de bazıları aşırı dercedee çalışıyor, bazı-ları ise hiç çalışmadan iş-lerini yürütüyorlar. Bun-lar birinci sınıf insanlar. Esas çalışanlar, bizler ise, son sınıfı teşkil edi-yoruz. Bütün bunlar, dü-zenin getirdiği şeylerdir. Aydınlık günleri sabırsız-lıkla bekliyoruz." diyor ve cebinden 500 lira çıkarpı Aydınlık'a bağış-ta bulunuyor. Çocukların annesi de 500 lira veri-yor.

Sünnet olan çocukla-rın yanında oturan kız kardeşleri "Aydınlık'ı çok seviyorum" diyor ve kendisine verilen 100 lirayı Aydınlık'a ba-

Bir sünnet kıyafeti 1000 liradan başlıyor. Nasıl giysiler Sünnet olan Erol ile Birol yine de hayallerından memnun. Babaları Aydınlık günleri bekli-yoruz diyor.

ğışlıyor. Düğünde toplam 1680 lira bağış yapıldı.

Bizi sünnet düğününe davet eden çocukların dayısı, 1969'dan beri Al-manya'da çalışıyor. Ye-ğenlerinin düğünü için izin almış gelmiş. Güm-rükçülerden yakınıyor.

"Almanya'da giriş çı-kişta sıkı bir kontrol var. Tabi bu sadece işçiler için-dir. Bulgaristan'da da sıkı bir kontrol var. Bura-da halkla temas ettirmiy-orlar. Örneğin biz gelir-ken çok yorulmuştuk, bir yerde biraz dinlenip yemek yemek istedik. Gelen Bulgar polisleri

daha lokmamızı yutma-dan derhal bizi kaldırdı-lar. Daha sonra anladık ki o bölgede Türkler yaşı-yor-muş. Onlarla temas ettirmemek için bu ted-birleri alıyorlarmış. Gi-rişte çıkışta sıkı arama yapıyorlar, özel eşyaları-na kadar karıştırıyorlar. Hatta bazılarına el koyu-yorlar. Bunlar tam mana-sıyla haksızlıktır.

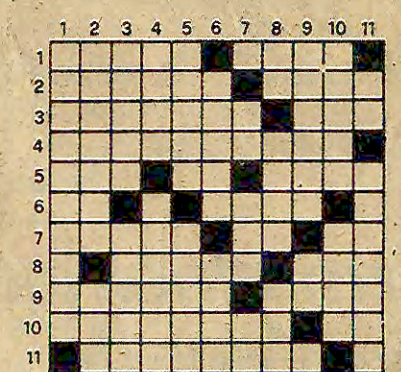
"Türk gümrüğü ise se-faletin en yüksek nokta-sında. Yurda dönen işçi-ler eşe dosta bir şeyler getirmek istiyorlar. Ama gümrükçülerin elleri co-lak, ellerini düz değil,

şöyle yandan tutuyorlar. Ellerini oğuşturarak "su nedir, bu nedir?" diye soruyorlar. Hatta bazı eş-ya-lara tarife koymuşlar. Mesela halya 100 mark, televizyona 200 mark ve-ren geçiyor. Tabi adamı olan daha çok şeyler geçirebiliyor."

Düğünde bol bol soh-bet edildi. Türküler söy-lendi, oyunlar oynandı. Çocuklara geçmiş olsun de-yip ayrılmak babaları "gazeteler bizim gibi dar gelirli-lerle ilgilenmez, zenginlerin düğünlerine giderler, çok sevin-dik Aydınlık'ın gelişine" di-yerek birer ağır-ladılar.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Bir Kuzey Avrupa ülkesi - Temel. 2) Portekiz'deki sosyalist partinin başkanı - Asya'da bir sıradağ. 3) Büyük capta alıveris - Su kanalı. 4) Ka-buklu ve kabuğu iki parçaya ayrılabilen meyvalara denir. 5) Hastanın yutabilmesi için yapılmış yuvarlak ilaç hamuru - Çin-konun simgesi. 6) Ters hayvanlar için ya-pılmış barınak - Ters antimon elementini simgesi. 7) Kadın giyeceklerinden. 8) Komşu ülkelerimizden birinin başkenti - Hayvan barınağı. 9) Havle. 10) Araba, dost-iki şeyi birbirinden ayıran uzaklık. 11) Bir-ninin sırtından geçen - Ters dürtmüş, toparlanmış esya. 12) Gençlerde sını-rımda karışıklık çıkaran Rus yarısları bir Kürt lideri - Sodumun simgesi. 13) Mes-hur ayaklanmasına tanınan Osmanlar-daki piyade askeri sınıfı.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Haber alma merkezi - Birini öldürmek için kurulan komplo - Ters bir felaketten sonra du-yulan büyük acı. 3) Eski dilde gevrekli - Bir iş en uygun bir kimseye bırakma. 4) Tersi derin bulunan - Zikredilen, arka-sından sözü edilen. 5) İçkinin yanında verilen tılsım, fısıltı; aç-verilen, ihtiyacı gideremeyen sevgilere de denir - Sınırlı. 6) Orta oymunda kadın rolüne çıkan erkek oyuncu - Bir eşit bacak. 7) Ters fakirin sofrasına uğramayan temel gıda maddesi - Vurucu güc - Pir sözcü. 8) Yazın çoğu evin musluktan akamaz - Bir taşıt aracı - Pislik. 9) Aylardan biri - Kısa zaman parçası. 10) Açık - Ermiş. 11) Bir nota - Dost.

DÜKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

ANKARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNDEN

Aşağıda adı, keşif bedeli, geçici teminat miktarı ile, ihale gün ve saatleri belirtilen işler; Üniversitemiz ihale yönetmeliği esaslarına göre kapalı zarf usulüyle eksiltmeye çıkarılmıştır.

a) Eksiltme aşagıda gösterilen gün ve saatlerde Yapı İşleri Dairesi Başkan-lığı binasında İnşaat komisyonunca yapılacaktır.

b) Bu işlere ait ihale dosyaları Rektörlük binasındaki Yapı İşleri Dairesinde görülebilir.

c) Eksiltmeye iştirak edeceklerin 21.7.1978 günü saat 17.00 ye kadar, şartnamelerde istenen evrak ekledikleri bir dilekçe ile Yapı İşleri Dairesine müracaat etmeleri şarttır.

d) Eksiltme şartnamelerinde istenen evrakı tam olarak eklemeyerek mü-racaat edenlere iştirak belgesi verilmaz.

e) Her müracaat için istenilen evrakın ayrı ayrı eklenmesi şarttır. Bir mü-racaatta eklenen evrak diğer müracaat için geçerli kabul edilmez.

f) İdaremizden, bundan önceki işlerde iştirak belgesi aldığı halde, ihaleye zarf atmayanlara iştirak belgesi verilmaz.

g) İdare yaptığı inceleme sonucu, iştirak belgesi verip vermemekte, ihaleyi yapıp yapmamakta ve dilediğini yapmakta serbesttir.

h) Teklif zarfları en geç ihale saatinden bir saat evveline kadar İnşaat Ko-misyonu Başkanlığına verilmelidir. Bu saatten sonra verilen zarflar ve postada olan geçikmeler kabul edilmez.

ı) Üniversitemiz 2490 sayılı kanuna tabi değildir.

İşin Adı	Keşif Tutarı	Geçici Teminatı	İhale Tarihi	İhale Saati
1- Fırat Üniversitesi Veteriner Fakültesi Eğitim Dokusu İnşaatı	10.925.000.-	387.750.-	25.7.1978	14.30

Basın: 19391 - 659

Aydınlık meclisi

Okuyucularımızın bu açıklamaya cevaplarını bekliyoruz

MHP Genel Sekreter yardımcısı Yaşar Okuyan, yayınımla ilgili açıklama gönderdi

MHP Genel Sekreter Yardımcısı ve Parti Basın Sözcüsü Yaşar Okuyan 13 Temmuz tarihli yazınızla ilgili bir açıklama gönderdi. AY-DINLIK MECLİSİ bir tartışma köşesi olduğu için MHP Genel Sekreter-inin açıklamasında da tartışmaya sunuyorum. Aşağıda okuyacağınız açıklamaya inanıyor musunuz, inanmıyor musunuz? İnanıyorsanız ne-den inandığınızı, inanmıyorsanız neden inandığınızı açıklayan mek-tullarınızı bekleriz.

MHP GENEL SEKRETER YARDIMCISI YAŞAR OKUYAN'IN AÇIKLAMASI:

Aydınlık Gazetesi Yazı İşleri Müdürlüğüne İstanbul 13 Temmuz 1978 tarihli gazeteni-zin ikinci sayfasında "Aydınlık Meclisi" başlığı altında "12 Mart savcıları Kürt Türk bir dediler. Bir de Türk'ün sivil irki Turancılarını dinleyelim." sözlerinin spot olarak çıktığı yazı tamamen gerçek dışıdır. "Milleti Yol" ve "Ötügen" ismini verdiğiniz dergilerin ne sayın Türk'le ve ne de MHP ile uzak yakın bir ilişkisi yoktur. Adı geçen dergilerde yayımlandığı öne sürdüğünüz gö-rüşlere de kesinlikle katılmıyor ve bu görüşlerle MHP'nin ve sayın genel başkan Türkiye'nin suçlama konusu yapılamayacağını ifade etmek isti-yorum.

MHP doğulusuyla, batılısıyla Türk Milletinin bir bütün olduğuna, Doğu bölgesinde yaşayan ve Kürt diye isimlendirilen vatandaşlarımızın da

özbe öz Türk olduklarını ve bu va-tan toprakları üzerinde yaşayan her-kesin birbirinin kardeşi olduğunu ke-sinlikle ve ısrarla savunur.

Aynı milletin evlatlarını: birömrine düşman etmeye kalkışmak, erape-yalizmin böl parçala ve yut 'aktığı'nın bir icabıdır. MHP bu açıdan da bu konuda büyük hassasiyet göster-mektedir.

Doğuda yaşayan vatandaşlarımız yığıt, namuslu, vatansever kardeşle-rimdir. Bunlara karşı yönetilecek her kötü itham karşısında MHP'nin tavrı aldığ ve bölücülüğe karşı çıktığı da bir açık gerçektir.

Bu sebeplerden ötürü adı geçen yazının yanlışlıklar neticesinde yay-ınlandığını kabul etmek istiyorum.

Yaşar Okuyan
MHP Genel Sekreter Yardımcısı ve parti Basın sözcüsü

1-Doğu neden mahrumiyet bölgesidir? Neden yolsuz, susuz, okulsuz, elektriksiz... kalmıştır?

2-Ecevit'in söylediği "Bölgesel eşitsizliği" kaldırmamanın gerçek sosyal adaleti sağlamanın yolu nedir?

Mektuplarınızı bekliyoruz

Resmi belgelerle KONTRGERİLLA

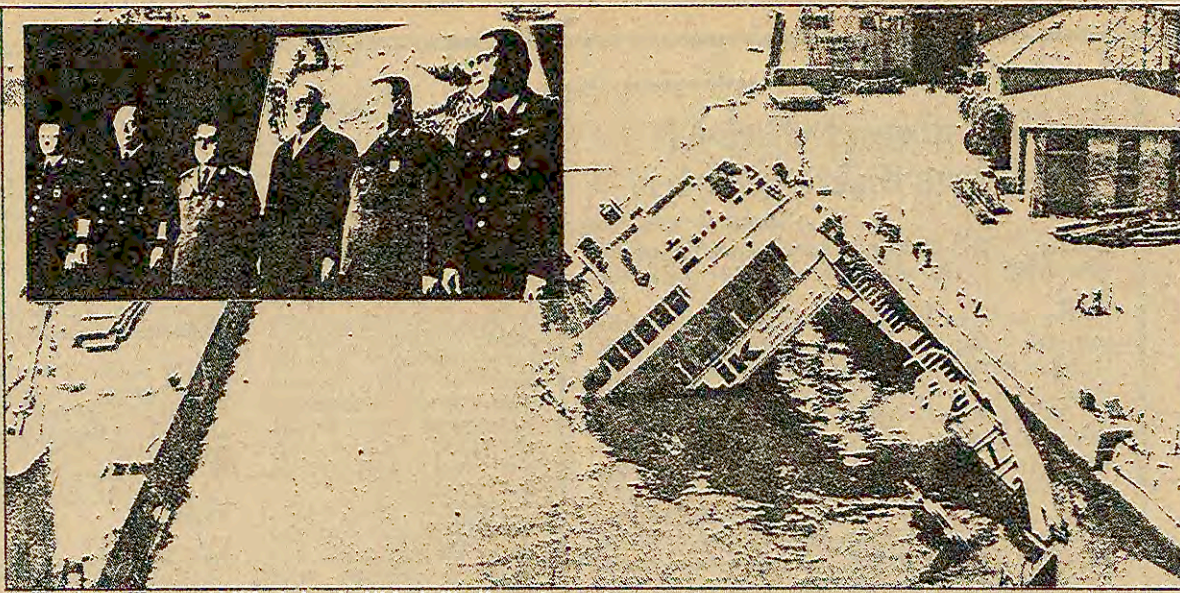
TORUM

Kontrgerillacılar gün ışığına çıkarılmalı ve hesap sorulmalıdır

AYDINLIK'ın 10 gündür sürdürdüğü yayım, "Kontrgerilla var mıdır, yok mudur, şu amaçla mı kurulmuş, bu amaçla mı kurulmuştur?" tartışmalarına son verdi. Halka açıkladığımız 1973 tarihli Jandarma Genel Komutanı Orhan Yiğit'in imzasını taşıyan Kontrgerilla belgesi, Ecevit'in devrimiyle "devlet içindeki gizli gücü" gün ışığına çıkardı. "Gizli" belgede yazılanlar tereddüt meydana bırakmayacak kadar açıktır. Halkımız belgedeki talimatların 12 Mart'tan bu yana günün uygulanışını bizzat yaşıyor.

Yayınımız Kontrgerillanın iddia edildiğinin aksine, "dış düşmana" değil, doğrudan doğruya halka karşı kurulduğunu ve faaliyet gösterdiğini ortaya koydu. Dikkat edilirse "Gizli" belgede "emperyalistler" yabancı kuvvetler" türünden tek bir kelimeye rastlanmamaktadır. Aynı zamanda "emperyalistlerin işbirlikçilerinden, köylüyü ezen toprak ağalardan" da hiç söz edilmemektedir. Ama belge baştan sona kadar halkla uğraşır. "Arzu edilmeden ilişkiler içindeki halk üzerindeki kontrol tedbirlerini sertleştir, din, milli faktörleri, gelenek ve görenekleri, ulus ve vatan faktörünü kullanarak halka karşı psikolojik harp uygula, halkı gerillalara hoşnutsuzluk gösterecek kadar rahatsız et" şeklindeki emirlerin anlamı açıktır. Kontrgerillanın amacı halkın düzeni karşı muhafaza ve hakları uğruna verdiği mücadeleyi bastırarak, halkı devrimlerden koparmaktır.

Kontrgerillanın hedef aldığı kitle sadece devrimci ve emekçi halk değildir. Belge hedefinin kimler olduğunu şöyle açıklıyor: "Kontrgerilla hareketinden önce bölge halkının temayyülü ve hükümete sadakat derecesini araştır". "Çeşitli nedenlerle hükümete ve mevcut otoriteye karşı olan şahıs ve gruplar üzerinde devamlı kontrol tesis et". İşte Kontrgerillanın temel anlayışı, işte 12 Mart faşizminin uygulaması. Kontrgerilla belgesindeki bu talimatlar faşizmin en açık tarifinden başka bir şey değildir. Faşizm kendi dışındaki bütün güçlerin hatta hakim sınıf kesimlerinin de baskı altına alınması, ezilmesidir. 12 Mart döneminde milli sermaye sahiplerinden profesörlere, Cumhuriyet Halk Partisinden Milli Nizam Partisine kadar çeşitli güçler de baskı altında tutulmuş, söz söyleme hakları ellerinden alınmıştır.

Kontrgerilla yetkililerinin dedikleri "istikrar hareketi" 12 Mart muhtırasının verilmesiyle başladı. Yine Kontrgerilla yetkililerinin dediği gibi "istikrar hareketi" öncesinde yeni bir hükümet olarak 12 Mart hükümetleri kuruldu. Kontrgerilla "halkı etkilemek" için bir dizi sabotaja girişti. Bunlardan biri EMINÖNÜ ARABA VAPURUNUN BATIRILMASIYDI

Kontrgerilla "gizli" belgedeki talimatları nasıl uyguladı?

On günlük yayınımda, Kontrgerillayı anlatan Jandarma Genel Komutanı Orhan Yiğit'in imzasıyla ve "gizli" damgasıyla 1973'te dağıtılan "Yüksek Faaliyetlerle Mücadele (Aşırı Sol)" adlı dokümanın önemli bölümlerini yayımladık. Bu bölümler, Kontrgerillanın nasıl ABD'nin talimatıyla kurulan, halka karşı baskı uygulayan faşist bir örgüt olduğunu ortaya koyuyordu. Şimdi de Kontrgerillanın önemli faaliyetlerine kısaca bakalım.

Kontrgerilla 12 Mart'ta yoğun bir faaliyete geçti

Kontrgerillanın ve bu kuruluşun beyni olan Özel Harp Dairesinin geçmişi 1953 yılına kadar dayanıyor. Özel Harp Dairesi önceleri Genel Kurmay Serferberlik Tetkik Kurulu olarak biliniyordu. Serferberlik Tetkik Kurulu 1953 yılında kuruldu. Bu kuruluş daha sonra Türkiye'nin ABD'yle ilişkilerinin gelişmesine bağlı olarak geliştirildi. 1965'in ilk aylarında STK, Ankara'daki Amerikan Yardım Heyeti'nin (JUSMATT) bulunduğu binada çalışıyordu. Aynı yıl bu binadan ayrılarak JUSMATT'a yakın başka bir binaya taşındı. Bu tarihten itibaren, STK Amerikan kaynaklarına, gizli servislerine ve Türkiye'de bulunan danışmanlarına bağlı olarak, Kontrgerilla faaliyetlerini örgütlemeye başladı. 1968'den itibaren yükselen kitle mücadelesi karşısında Kontrgerilla küçük çap-

ta faaliyetlerde bulundu. 1970'de STK, Özel Harp Dairesi adını aldı. Kontrgerillanın faaliyetlerini yoğunlaştırmaya ve marifetlerini icta etmeye başladığı dönem esas olarak 12 Mart'tır.

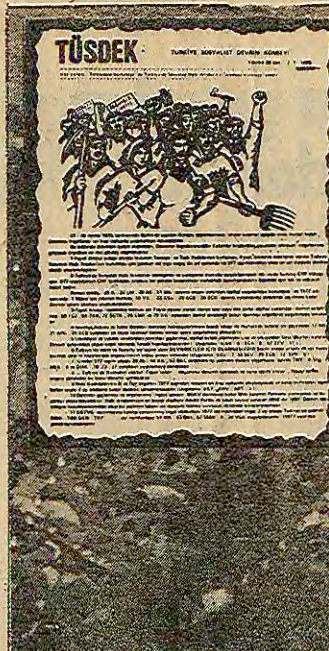
12 Mart'ta Kontrgerilla

12 Mart dönemi, Kontrgerillanın en etkili ve güçlü olduğu dönemdir. Şimdi, Kontrgerillanın bu dönemdeki ve daha sonraki faaliyetlerini, gizli belgedeki talimatlarla ve Kontrgerilla yetkililerinin sözleriyle birlikte ele alalım...

"İstikrar hareketi, Silahlı Kuvvetlerin hükümeti yardımcı olarak yürüttüğü iç güvenliği ve iç durumu iyileştirme hareketidir." "İstikrar hareketi konusunda, askeri hareketin başarılı olabilmesi için yeni bir hükümet kurulmasına ihtiyaç vardır..."

"Güvenlik Kuvvetlerinin etkinliği ihtiyaç duyulmaktadır birlikte, huzursuz bölgelere öncelik verilerek sosyal ve ekonomik sorunlar, eğemen otorite ile ilgili zafiyetli gidermeye yönelik gerekli reformların gerçekleştirilmesi önem kazanmaktadır." (Özel Harp Dairesi eski başkanı Sabri Yirmibeşoğlu)

Ve 12 Mart Muhtırasıyla "İstikrar Harekati" başlar. Mevcut hükümet istifa ederek, "Reform hükümeti" adı verilen Erim hükümeti kurulur. 12 Mart Muhtırasıyla "gerekli reformların yapılması" ibaresinin konulması da unutulma-

5 Haziran 1977 seçimleri öncesinde Kontrgerilla yeni bir "istikrar hareketi" na girişti. Halkın gelişen mücadelesini durdurmak ve seçimlerin yapılmasını engellemek için Namık Kemal Ersun'un başını çektiği bir askeri darbe teşkilatıydı. Kontrgerilla, darbeye ortam hazırlamak için 1 Mayıs'ta kana buladı. 36 yurttaş öldü. Kontrgerilla en acemice hareketini 31 Mayıs'ta yaptı. Sözde Almanya'da kurulmuş olan Türkiye Sosyalist Devrim Konseyi (TUSDEK) adlı hayali bir örgüt adına yayımlanan bildiri o güne kadar istenen ve istenecek olan cinayetler bir takım şifrelerle açıklanıyordu. Aslında "TUSDEK", Kontrgerilla'dan başka değildi.

12 Mart'ta işkence görenler Kontrgerillayı anlatıyor

Nergis Savran

Bana birisinin yerini sordular. Bilmediğimi söyleyince, kendisine "albay" diye hitap edilen, orta boylu kır saçlı, 50 yaşlarında biri bana Anayasa ve bütün kanunların denetiminden uzak olduğunu, Askeri Kontrgerilla üssünde olduğunu ve isteklerini kabul etmediğim takdirde başıma gelecekları anlattı.

Fatmagül Baltalı

Bir yandan falakaya çekerek, diğer yandan da sağ ayağımın ve sağ elimin parmağında elektrik veriyordılar... Ayrıca sürekli olarak hakaret edip, "Bak daha başına neler gelecek..." diyorlardı... Çünkü işkence yapan kişilerin dediğine göre, doğrudan doğruya Genel Kurmay Başkanlığına bağlı "karşı-gerilla üssü" olarak adlandırılan bir yerde kaldığım sürece bu şahıslarda aynı yerde aynı ayrı hücrelerde kalıyorduk...

Arslan Kılıç

Bu MİT subayı... "Sizinki iki düşman kuvvettir. Siz şehir gerillası, benim şimdiki bulduğum yer de size karşı 12 Marttan sonra Yüksek Komuta Heyeti'nin özel emriyle kurulmuş ve direkt ona bağlı Kontrgerilla üssüdür. Şu anda elimizde esirsin. Ve istedik bir esaret hiç bir uluslararası anlaşmaya da dahil değiliz" diyecek yapıya konuşmasının sonunda götürülmemi ve konuşmaya kadar değişik işkence metotlarını denemelerini emretti.

Kontrgerilla'nın "TUSDEK" faaliyetleri

12 Mart'ta asıfı astık, kestiği kestik olan Kontrgerilla 1973'den sonra, halkın gitgide artan tepkisi karşısında geriledi. Ancak Ecevit hükümetlerinin teslimiyetçi MC hükümetlerinin destekleyici tutumları nedeniyle yine faaliyetlerini sürdürdü, sürdürdü.

1977 Mayısında halkın gelişen mücadelesini durdurmak ve seçimlerin yapılmasını engellemek amacıyla, başkanı Kara Kuvvetleri Komutanı Namık Kemal Ersun'un çektiği askeri bir darbe teşkilatıydı. Burada bir parantez açarak Namık Kemal Ersun'un tanınım: Namık Kemal Ersun Kontrgerilla şeflerinden ve baş işkencecilerdendir. 12 Mart'ta Ankara Sıkıyönetim Komutanıydı. Ankara ve çevresindeki tüm baskı, terör ve zulmün baş sorumlusundandır. Onun emri ve terfibi ile sayısız operasyon ve baskın düzenlenmiştir.

Darbe girişimlerinin hızlanmasıyla birlikte Kontrgerilla kolları sıvar. Karışıklık ve terör ortamı yaratarak, darbeye zemin hazırlamak için bir dizi faaliyette bulunur.

Kontrgerilla en büyük kozunu 1 Mayıs 1977 İçi Bayramı'nda oynadı. İşkide bulunduğu gazeteler, dergiler ve her türlü yayın organıyla yapacağı provokasyonun zeminini hazırlamaya çalıştı. Devrimci bir oyuna daha ilk günden tespit ederler, halkı uyarırlar. Fakat Kontrgerilla revizyonistlerin yardımıyla ve H. Kurtuluş, H. Yolu, H. Birliği gruplarından oluşan Üçü Blokun maceracı tutumlarından yararlanarak Taksim Meydanında toplanan yığınlarca yurttaş üzerine makineli tüfeklerle, panzerlerle ölüm yağdırdı. 36 yurttaş öldü.

1 Mayıs'tan sonra Kontrgerilla halka karşı saldırılarını artırdı. 6 ve 19 Mayıs'ta söylenilen yayımlarak halk evinden çıkamaz hale getirildi. 29 Mayıs'ta da büyük bir

provokasyon hazırlanır. Kontrgerillanın bombaları Sirkeci Garında ve Yeşilköy Havaalanında patlatılır. 7 yurttaş ölür, büyük hasar meydana gelir.

Kontrgerilla, bu bombaları patlattığı gün, seçim gezisi için İzmir'e giden Ecevit'i öldürmek amacıyla bir suikast düzenler. Çiğli Havaalanına gelen Ecevit'in çevresini saran "koruma polislerinden" birisi, sadece "Özel servis"lerce kullanılan özel bir silahla ateş eder. Ancak Kontrgerilla acemiliği yüzünden Ecevit'in yerinde bulunan Mehmet İsvan'ı vurur.

Ve Kontrgerilla en acemice eylemini 31 Mayıs'ta yapar. Tercüman gazetesinde yayımlanmış TUSDEK imzalı bir bildiriyi tüm suçlarını itiraf eder. Sözde Almanya'da kurulmuş olan Türkiye Sosyalist Devrim Konseyi (TUSDEK) adlı hayali bir örgüt, o güne kadar işlediği ve işleyeceği tüm cinayetleri birtakım şifrelerle açıklamaktadır. Aslında TUSDEK Kontrgerilla dan başka değildir. Kontrgerilla, "TUSDEK" bildirisinde yer alan "THY-4, DD-6, DISK-19" gibi şifrelerle, havaalanında, tren istasyonunda ve 1 Mayıs'ta yapılan provokasyonları, itiraf etmektedir.

TUSDEK'in Kontrgerilla olduğu seçimlerden birkaç gün önce açığa çıkar. Halkın faşizme karşı nefreti karşısında, teşkilatlanma darbe, başarsızlığa uğrar. Namık Kemal Ersun başta olmak üzere 200 subay darbe teşebbüsünden dolayı emekliye ayrılır. Kontrgerilla bu kez halktan iyi bir şamar yemiştir.

"TUSDEK" hareketi başarısızlığa uğramıştır, ama hükümetler Kontrgerilla'dan "TUSDEK Harekati"nin hesabını sormazlar.

45 milyon halk Kontrgerilla'dan hesap sorulmasını istiyor

Halk, Kontrgerilla'nın yuzü güderek açığa çıkmaktadır. Halkın Kontrgerilla'ya karşı öfkesi giderek büyümektedir. Kontrgerilla köşeye sıkışmıştır. Ancak, Çiğli olayından sonra İzmir'de "devlet içindeki karanlık güçler" söz eden Ecevit, 1978 Şubat'ında Başbakan olarak "Kontrgerilla resmen yoktur" der. Bu tutum Kontrgerilla'ya cesaret verir. Kontrgerilla faaliyetlerine devam eder. Malatya, Elazığ, Kars, Maraş'ta artarak provokasyonlar düzenlenir. İstanbul Üniversitesi'nde öğrenciler üzerine bombalı saldırı yapılır. Ümraniye'de beş işçi kurşuna dizilir...

Ereb Semo'nun romanı

Türkçesi: GANİBOZARSLAN
Resimleyen: Sevinç Altan

4-Çatal ne işe yarar?

Yaz geldi, Bacım Gülizarla ben, birinin yanına sığırmaç olduk. Yazı başağnsız geçirdik. İşimizin üstesinden kolaylıkla geldik, güze kadar...

Bir gün köyün hanım öğretmeni babamdan bir ricada bulundu. İşi varmış, beni Kars'a gönderecekmis. Kars, köyümüzden yedi kilometre ötede... Baba razı oldu. Öğretmen hanım bir torba, bir de mektup verdi ve Kars'ta iki oğluya birlikte kalan ve memnuluk yapan kocasına götürmemi istedi.

Bu zahmetli iş için de on beş kapık verdi. Parayı cebime koyup sevinçle yola çıktım.

Şehirde adres için çok dolaşım. Sonunda bir bahçede iki çocuk gördüm. Oynuyorlardı. Öğretmen hanımın çocukları oldukları hemen anladım. Mektubu birisine gösterdim. Çocuk bağırdı: "Baba! Anadın mektup!"

Babalari hemen dışarı çıktı. Mektubu açıp okuduktan sonra beni çağırır. Çocuklarla birlikte bir odaya geçtik.

İki kardeş hem birbirleriyle fışıldıyor, hem de yan gözle bana bakıyorlardı. Ca-

İlk kez kente indim

nım sıklıdı. Az sonra, başka çocuklar ve kadınlar da geldiler ve toplandılar. Gözlerini benden ayırmıyorlardı. Çok sıklıdım. Sonra, "Öğretmen hanım senin Kürt olduğun yazmış" dediler. Sıklımdan, acayip bir yaratılmışım gibi bana bakıyorlardı. Bazıları birkaç soru sordu. Çarçabuk cevapladım.

Kocası bizi bırakıp çarşıya yönediğine göre, öğretmen hanım anlaşılan bir şeyler istiyordu. Çocuklar çevrimi alıp onlarla oynamamı istediler. Ama şehirlilerin oyunlarını bilmediğim için bir köşeye çekildim.

Babalari alışverişten döndü ve çocukları öyle yemeğe çağırdı. Bana da mutfakta yemek verdiler. Hizmetçileri iriyarı bir kadındı. Kırmızı bir narla bir sahan çorba koydu önüme. Yanına da bir kaşık, çatal ve bıçak koydu. Kaşığıyla yemek için kullandığımı biliyordum. Ya bıçak ve çatal ne için?

Dişindim taşındım. Sonunda bunların oynuncak olduğunu karar kıldım: Benim için armağan... Köyde büyük yabalar görmüştüm, bunlara küçükükler.

Bu minik yabaları çok sevdim. Birinci şahadı da, ikinci şahadı da kaşığımla içtim. Masadan kalkarken bıçakla çatalı cebime koydum. Meğerse gözünü benden ayırmayan hizmetçi kadın gidip durumu efendisine anlattı. O da hemen yola çıkıp çikmayacağıma sordu. Çikacağımı söyledim.

Güzel şeyler yemiştım. Güzel armağanlar da almıştım ama yine de huzursuzdum. Burda her şey bana yabancıydı. Acayip acayip bakıyorlardı bana. Efendi, ağzı bağlı bir torba getirdi odadan. İki kutu da uzatıp cebime koy-

çıkarp hayran hayran bakıyor, neler neler oynayacağımı düşünüy ve yere dökmüş samanlı topluyordum. O gün hava çok güzeldi. Akşama doğru vardım köye. Öğretmeni kızını avluda gördüm. Beni görünce hızlı adımlarla yaklaştı. Mektubu ve kutuları verdim.